

2016–2018 M. ALYTAUS MIESTO NEGALIOS STRATEGIJA

Lietuva 2010 m. ratifikavo vieną esminių žmogaus teisių dokumentų – JT Neįgaliųjų teisių konvenciją. Kiekvienas mūsų tapome įsipareigoję užtikrinti žmonėms su negalia galimybes tapti lygiaverčiais ir aktyviais piliečiais, naudingais visuomenei.

Alytaus miesto negalios strategijos misija – skatinti, apsaugoti ir užtikrinti neįgaliųjų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis, skatinti pagarbą šių asmenų prigimtiniam orumui.

Alytaus miesto negalios strategijos tikslas – siekti gerinti žmonių su negalia gyvenimo sąlygas, užtikrinti jų teises ir sudaryti sąlygas integruotis į visuomenę.

Esamos situacijos apžvalga

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, bendras Alytaus miesto gyventojų skaičius proporcingai mažėja. 2013 m. Alytaus miesto savivaldybėje gyveno 57,4 tūkst. gyventojų; 2014 m. – 56,3 tūkst. gyventojų, 2015 m. užregistruota 55,6 tūkst. gyventojų. Statistikos departamento 2013 m. duomenimis, Alytaus miesto savivaldybėje neįgaliųjų asmenų, vyresnių kaip 18 metų, 1000-iai gyventojų tenka 96,7 (neįgalus vaikas), neįgaliųjų vaikų 1000-iai vaikų savivaldybėje – 29,20. Suaugusiems asmenims su negalia reikalingos tokios pačios socialinės paslaugos kaip ir pensinio amžiaus asmenims: pagalbos į namus, socialinės globos, transporto, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo neįgaliųjų poreikiams ir kitos paslaugos.

Visuomenės senėjimą lemia gimstamumo mažėjimas, darbingo amžiaus asmenų emigracijos didėjimas. Alytaus miesto savivaldybėje 2014 m. gyveno 12 259 pensinio amžiaus asmenys – tai sudaro 21,75 proc. visų savivaldybės gyventojų.

Alytaus miesto savivaldybėje veikiančiose specialiąsias paslaugas teikiančiose įstaigose 2014 m. gyveno ir paslaugas gavo 219 neįgaliųjų asmenų:

1 lentelė

Specialiosios socialinės paslaugos	Įstaigos pavadinimas	Neįgaliųjų skaičius
Dienos socialinė globa	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras	102
	VšĮ Alytaus poliklinika	65
Ilgalaikė socialinė globa	Alytaus vaikų globos namai	9
	VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro Globos skyrius	43

Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje pakankamumo lygis

Socialinės paslaugos Alytaus miesto savivaldybėje teikiamos senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms, socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, vaikams su negalia ir jų šeimoms, likusiems be tėvų globos vaikams.

Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros negalią turintiems savivaldybėje analizė

2 lentelė

Įstaiga	Tikslinė grupė (išskirtinė auditorija)	Paslauga	Paslaugų gavėjų skaičius, prognozuojamas 2015 m.	Mokamos paslaugos, Eur
VšĮ Alytaus miesto neįgaliųjų užimtumo dienos centras	Neįgalūs asmenys (fizinė ir psichinė negalia)	Tarpininkavimas ir atstovavimas; sociokultūrinės paslaugos; kitos bendrosios socialinės paslaugos; socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	470	x
Lietuvos artrito asociacijos Alytaus „Artrito“ klubas	Neįgalūs asmenys (sergantys sąnarių ligomis)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas, atkūrimas; asmeninio asistento pagalba	70	x
Maltos ordino pagalbos tarnybos Alytaus skyrius	Neįgalūs asmenys (senyvo amžiaus asmenys)	Karšta sriuba į namus; bendravimo ir tikėjimo sugrąžinimas	40	x
Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Alytaus skyrius	Vieniši, neįgalūs, socialiai remtini asmenys (narkomanai)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas, atkūrimas; asmeninio asistento pagalba	120	x
Lietuvos žmonių su stuburo pažeidimais asociacijos Alytaus miesto ir rajono skyrius	Neįgalūs asmenys (judėjimo negalia)	Transporto paslaugos; asmeninio asistento pagalba; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose; sportinių gebėjimų lavinimas sporto būreliuose, klubuose	70	Transporto paslauga 0,06 Eur (užmiestyje), 1,45 Eur (nustatytas mokestis mieste)
VšĮ Alytaus	Neįgalūs asmenys, senyvo	Socialinės priežiūros paslaugos asmens		Pagalba į namus

miesto socialinių paslaugų centras	amžiaus asmenys; socialinės rizikos šeimos ir jų vaikai	namuose; dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose; socialinė globa vaikams su sunkia negalia ar senyvo amžiaus asmenims namuose; socialinė globa vaikams su sunkia negalia namuose; institucinė socialinė globa (dienos) vaikams su negalia (sunkia negalia); institucinė socialinė globa (dienos) suaugusiems asmenims su negalia; institucinė socialinė globa (dienos) senyvo amžiaus asmenims; soc. įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms, jų vaikams namuose ir paslaugų centre; pagalba asmenims krizinėse situacijose; tarpininkavimo paslaugos aprūpinant neįgaliuosius techninėmis pagalbos priemonėmis	714 (I ketv.)	– ne daugiau kaip 20 proc. asmens pajamų; jei pajamos mažesnės nei 2 VRP (204 Eur) – nemokamai; dienos socialinė globa namuose, jei gyvena 1 asmuo – 20 proc. asmens pajamų, jei šeimoje ir vieno šeimos nario pajamos iki 2 VRP, moka 20 proc. pajamų, jei daugiau nei 2 VRP, moka 30 proc. pajamų; institucinė dienos socialinė globa – 20 proc. pajamų
VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centras	Neįgalūs asmenys (senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys su negalia)	Institucinė socialinė globa (ilgalaikė)	39	80 proc. asmens pajamų
VšĮ Alytaus poliklinika	Neįgalūs asmenys	Integrali pagalba namuose	45	Jei gyvena vienas – 20 proc. asmens pajamų; jei šeima – vienam

				nariui neviršija 3 VRP, moka iki 20 proc. pajamų; jei viršija 3 VRP – moka 30 proc. pajamų
VŠĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras	Aklieji ir silpnaregiai	Asmeninio asistento pagalba; naujų įgūdžių ugdymas ir palaikymas	25	x
Alytaus neįgaliųjų sportinio sveikatingumo klubas „Viltis“	Neįgalieji	Sportinių gebėjimų lavinimas sporto būreliuose, klubuose	40	x
Alytaus miesto neįgaliųjų draugija	Neįgalieji	Asmeninio asistento pagalba; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose	53	x
Visuomeninė organizacija (asociacija) specialiosios kūrybos draugija Alytaus „Guboja“	Neįgalieji (sutrikusio intelekto vaikai ir jaunuoliai)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas ar atkūrimas; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ar klubuose; meninių ar kitų gebėjimų lavinimas meno, kultūros būreliuose, kolektyvuose, klubuose	81	x
Alytaus apskrities ligonių, susijusių su organų persodinimu, visuomeninė organizacija „Dalia“	Neįgalieji (dializuojami ir transplantuoti neįgalieji)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas ar atkūrimas; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ar klubuose; meninių ar kitų gebėjimų lavinimas meno, kultūros būreliuose	25	x
Alytaus apskrities neįgaliųjų sveikatingumo ir	Neįgalieji	Asmeninio asistento pagalba; sportinių gebėjimų lavinimas sporto būreliuose, klubuose	45	x

sporto klubas „Alytupis“				
Asociacija „Bendrakeleivės“	Neįgalieji (onkologiniai ligoniniai)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas ar atkūrimas; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ar klubuose; meninių ar kitų gebėjimų lavinimas meno, kultūros būreliuose	17	x
Alytaus miesto ir rajono diabeto klubas „Viltis“	Neįgalieji (ligoniniai, sergantys diabetu)	Neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymas, palaikymas ar atkūrimas; užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ar klubuose; asmeninio asistento pagalba	40	x
Lietuvos kurčiųjų draugijos Vilniaus teritorinės valdybos Alytaus pirminė organizacija	Neįgalieji kurtieji ir neprigirdintieji	Asmeninio asistento pagalba	29	x
Alytaus neprigirdinčiųjų organizacija „Garsiai“	Neįgalieji kurtieji ir neprigirdintieji	Pagalba žmonėms su klausos negalia, taip pat jų šeimos nariams, rūpintis savo fizine, emocine ir dvasine sveikata per užimtumo veiklą, stiprinant pasitikėjimą savimi. Galimybė neprigirdintiems žmonėms susiburti ir bendrauti tarpusavyje, integruotis į visuomeninį gyvenimą.	40	x

Alytaus miesto gyventojams su negalia ir pensinio amžiaus asmenims socialines paslaugas teikia 5 įstaigos: VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras, VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centras, VšĮ Alytaus miesto neįgaliųjų užimtumo dienos centras, VšĮ Alytaus poliklinika ir VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklujų centras. Į socialinių paslaugų teikimo procesą įtraukiamos ir nevyriausybinės organizacijos, kurios įgyvendina įvairius socialinius ir socialinės reabilitacijos projektus. Derinant įstaigų ir nevyriausybių organizacijų teikiamas paslaugas, didėja paslaugų prieinamumas negalią turintiems, pensinio amžiaus gyventojams ir jų šeimų nariams.

VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras yra viena didžiausių socialines paslaugas teikiančių Alytaus miesto įstaigų. Jame teikiamos 5 pagrindinės paslaugos: dienos socialinės globos paslauga asmens namuose, dienos socialinės globos paslauga institucijoje, socialinės priežiūros

(pagalbos į namus) paslauga senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia bei intensyvi krizių įveikimo pagalba, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinę riziką patyrusioms šeimoms, jų šeimos nariams.

VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro Globos skyrius teikia ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia. Centre teikiamos įvairios stacionarios ilgalaikės socialinės globos paslaugos: informavimo, konsultavimo, kasdieninių gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laisvalaikio organizavimo, asmeninės higienos ir kitos paslaugos, atsižvelgiant į asmenų savarankiškumo lygį bei poreikius.

VšĮ Alytaus miesto neįgalųjų užimtumo dienos centre teikiamos socialinės paslaugos neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos šeimoms ir kitiems socialinių paslaugų reikalingiems asmenims, gyvenantiems Alytaus mieste. Įstaigoje veikia krizių centras.

VšĮ Alytaus poliklinika įgyvendina projektą, kurio tikslas – plėtoti integralios pagalbos paslaugas (socialinės globos ir slaugos) į namus suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, teikti konsultacinę pagalbą suaugusiems šeimos nariams, prižiūrintiems savo artimuosius, padedant jiems derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus.

VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras teikia asmeninio asistento, naujų įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugą.

2014 m. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus vykdė 13 Alytaus miesto nevyriausybinų organizacijų: Lietuvos artrito asociacijos Alytaus „Artrito“ klubas, VšĮ Vilniaus ir Alytaus regionų aklųjų centras, Lietuvos žmonių su stuburo pažeidimais asociacijos Alytaus miesto ir rajono skyrius, Alytaus apskrities neįgalųjų sveikatingumo ir sporto klubas „Alytupis“, visuomeninė organizacija (asociacija) specialiosios kūrybos draugija Alytaus „Guboją“, Alytaus neįgalųjų sportinio sveikatingumo klubas „Viltis“, Lietuvos kurčiųjų draugijos Vilniaus teritorinės valdybos Alytaus pirminė organizacija, VšĮ Alytaus neįgalųjų užimtumo dienos centras, Alytaus miesto neįgalųjų draugija, Alytaus miesto ir rajono diabeto klubas „Viltis“, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Alytaus skyrius, Alytaus apskrities ligonių, susijusių su organų persodinimu, visuomeninė organizacija „Dalia“, Alytaus apskrities ligonių, sergančių onkologinėmis ligomis, moterų asociacija „Bendrakeleivės“.

Neįgalųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Alytaus miesto savivaldybei 2014 m. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skyrė 283,0 tūkst. Lt, Alytaus miesto savivaldybė skyrė 28,3 tūkst. Lt.

Įgyvendindamos projektuose numatytus tikslus, 13 Alytaus miesto nevyriausybinų organizacijų sėkmingai teikė įvairias socialinės reabilitacijos paslaugas asmenims su negalia ir jų šeimos nariams: socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo, palaikymo ar atkūrimo, asmeninio asistento pagalbos, užimtumo įvairiuose būreliuose ir klubuose, meninių, sportinių bei kitų gebėjimų lavinimo meno, kultūros, sporto būreliuose, kolektyvuose ir klubuose paslaugas.

Projektų veikla gerina suaugusių asmenų su negalia socialinę integraciją į visuomenę, didina jų savarankiškumą ir užimtumą, gerina jų gyvenimo kokybę.

Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

3 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Skaičius asmenų (šeimų), kuriems (kurioms) socialinių paslaugų poreikis įvertintas
1.	Ilgalaikė socialinė globa	117

2.	Trumpalaikė socialinė globa	41
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	53
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	128
5.	Pagalba į namus	67
6.	Bendrosios socialinės paslaugos	218

Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Alytaus miesto socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinų organizacijų darbuotojai teikia miesto gyventojams bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas. Bendrosios socialinės paslaugos apima informavimo, konsultavimo, maitinimo organizavimo, transporto organizavimo, sociokultūrinės, asmens higienos paslaugų organizavimo paslaugas. Jos daugiausiai teikiamos savarankiškiems senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia. Lietuvos žmonių su stuburo pažeidimais asociacijos Alytaus miesto ir rajono skyrius suaugusiems asmenims su negalia teikia transporto paslaugas.

Specialiosios socialinės paslaugas teikiamos Alytaus miesto socialinių paslaugų centre, VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro Globos skyriuje, Alytaus nakvynės namuose, Alytaus vaikų globos namuose.

Alytaus miesto socialinių paslaugų centras teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugas socialinės rizikos šeimoms. Dienos centras teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos vaikams. Alytaus miesto socialinių paslaugų centre taip pat teikiamos pagalbos į namus paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje. Pagrindiniai paslaugų gavėjai yra iš dalies savarankiški senyvo amžiaus ir suaugę asmenys su negalia.

Vaikams su negalia, senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia, kuriems reikalinga nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose ir institucijoje.

VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro Globos skyriuje ilgalaikė socialinė globa teikiama visiškai nesavarankiškiems senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia, kuriems teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba.

Alytaus miesto savivaldybės organizuojamos socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims bei asmenims su negalia

4 lentelė

Socialinių paslaugų pavadinimas	Žmonių socialinės grupės	Socialinių paslaugų poreikio tenkinimas paslaugų gavėjams 2014 m.	Socialinių paslaugų gavėjų skaičius 2014 m.
Dienos socialinė globa asmens namuose ir institucijoje	1. suaugusiems asmenims su negalia; 2. vaikams su negalia	66 14	80
Trumpalaikė socialinė globa institucijoje	1. suaugusiems asmenims su negalia; 2. vaikams su negalia	1	1

Ilgalaikė socialinė globa institucijoje	1. suaugusiems asmenims su negalia; 2. vaikams su negalia	16 1	17
Socialinė priežiūra	1. suaugusiems asmenims su negalia; 2. vaikams su negalia ir jų šeimoms (teikiama asmens (šeimoms) namuose, socialinės priežiūros centruose, savarankiško gyvenimo namuose ir kt.)	3	3
Bendrosios socialinės paslaugos	Transporto organizavimas; informavimas, konsultavimas, kitos bendrosios socialinės paslaugos	71 1312	1383

Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų išsivystymą atspindi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-01-20 patvirtinti šalies socialinių paslaugų išsivystymo normatyvai.

Savivaldybės socialinių paslaugų išsivystymo normatyvai 2015 m.

5 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka (šalies normatyvas)		Alytaus miesto gyventojams tenka (2015 m. Alytaus mieste užregistruota 55626 gyventojų)	
		vieta ¹	gavėjų ²	vieta	gavėjų
1.	Suaugę asmenys su negalia				
1.1.	Ilgalaikė socialinė globa	7	x	39	x
1.2.	Trumpalaikė socialinė globa	1	x	6	x
1.3.	Dienos socialinė globa				
1.3.1.	institucijoje	7	x	39	x

¹ Vietų skaičius socialinės globos įstaigose, savarankiško gyvenimo namuose, laikino gyvenimo namuose, šeimynose.

² Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį

1.3.2.	asmens namuose	x	3	x	17
1.4.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	30	x	167
1.5.	Pagalba namuose	x	10	x	56
1.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	3,5	x	20	x
2.	Vaikai su negalia				
2.1.	Ilgalaikė socialinė globa	0,5	x	3	x
2.2.	Trumpalaikė socialinė globa	2	x	11	x
2.3.	Dienos socialinė globa				
2.3.1.	institucijoje	2	x	11	x
2.3.2.	asmens namuose	x	0,5	x	3
2.4.	Pagalba namuose	x	0,5	x	3
2.5.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	9	x	51
3.	Senyvo amžiaus asmenys				
3.1.	Ilgalaikė socialinė globa	18	x	101	x
3.2.	Trumpalaikė socialinė globa	0,6	x	3	x
3.3.	Dienos socialinė globa				
3.3.1.	institucijoje	2,5	x	14	x
3.3.2.	asmens namuose	x	5	x	28
3.4.	Pagalba namuose	x	40	x	223
3.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	11	x
3.6.	Socialinė priežiūra socialinės priežiūros centruose (dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	20	x	111
4.	Visoms žmonių socialinėms grupėms				
4.1.	Sociokultūrinės paslaugos (bendruomenės centre, dienos centre ir kt.)	x	50	x	278
4.2.	Transporto organizavimas	x	50	x	278
4.3.	Kitos bendrosios socialinės paslaugos pagal savivaldybės gyventojų poreikius	x	pagal savivaldybės gyventojų poreikius	x	

Alytaus teritorinės darbo biržos duomenimis, Alytaus mieste 2015-06-30 užregistruotas 4001 bedarbis, iš jų 195 neįgalieji, tai sudaro 4,87 proc. darbo biržoje registruotų asmenų.

Bedarbių skaičius pagal darbingumo lygio įvertinimą

6 lentelė

Darbingumo lygio įvertinimas	Bedarbių skaičius
0–25% darbingumo	3
30–55 % darbingumo	162
30–40 % darbingumo	30

Per 2015 m. I pusmetį Alytaus mieste įdarbinti (pastoviam ir terminuotam darbui) 2406 bedarbiai, iš jų 30 neįgalieji. Taip pat nemaža dalis neįgaliejių bedarbių nukreipta į aktyvios darbo rinkos politikos priemones (profesinis mokymas, įdarbinimas subsidijuojant, viešieji darbai, parama darbo vietai steigti). Per 2015 m. I pusmetį verslo liudijimus įsigijo 24 neįgalūs asmenys.

Neįgaliejių įdarbinimo, užimtumo rodikliai

7 lentelė

Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės	Dalyvių skaičius
profesinis mokymas	5
įdarbinimas subsidijuojant	26
viešieji darbai	10
parama darbo vietai steigti	12

2015 m. kovo 1 d. Lietuvos darbo birža pradėjo įgyvendinti naują Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Pagalba neįgaliesiems“. Projekto tikslas – padidinti neįgaliejių užimtumą, teikiant profesinės reabilitacijos paslaugas. Alytaus TDB duomenimis, 2015 m. birželio 30 d. projekto veikloje dalyvavo 10 asmenų.

Alytuje veikia 4 socialinės įmonės, socialinių įmonių įstatymo nustatyta tvarka šį statusą įgijusi Lietuvos Respublikoje įsteigta įmonė ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigta įmonė ar jos filialas, kai tenkinamos šios sąlygos: tikslinėms grupėms priklausiančių darbuotojų yra ne mažiau kaip 40 procentų ir šių darbuotojų skaičius ne mažesnis kaip 4; vykdo darbuotojų darbinį ir socialinių įgūdžių lavinimą bei socialinę integraciją; pajamos iš socialinių įmonių neremtinės veiklos sudaro ne daugiau kaip 20 procentų.

Socialinės Alytaus miesto įmonės

8 lentelė

Įmonės pavadinimas	Darbuotojų skaičius	Iš jų:			
		30–40 proc.	45–55 proc.	Vidutinių	Kitoms tikslinėms grupėms prik. asm

	2015 01 01– 2015 06 30	darbingumo lygio	darbingumo lygio	spec. poreik. lygio	
Uždaroji akcinė bendrovė „Alinva“	10	1	6	1	0
UAB „Gaberva“	7	2	3	0	1
Neįgaliųjų socialinė įmonė UAB „Alytaus baldai“	16	5	3	3	0
UAB „Stiklo gama“	11	0	8	1	0

Uždaroji akcinė bendrovė „Alinva“ – darbo drabužių (pramonės, medicinos darbuotojams, pareigūnams), patalynės, rankšluosčių, darbo pirštinių, nosinių, kaklaraiščių, tautinės vėliavos siuvimas.

UAB „Gaberva“ – kirpyklų ir kitų grožio salonų veikla; fizinės gerovės užtikrinimo veikla.

Neįgaliųjų socialinė įmonė UAB „Alytaus baldai“ – baldų gamyba, specializuota projektavimo veikla.

UAB „Stiklo gama“ – kito stiklo, įskaitant skirtą techninėms reikmėms, gamyba ir apdorojimas, fasavimo ir pakavimo veikla.

Alytaus mieste 2014 m. 448 asmenims buvo nustatyti specialieji poreikiai. Tai 38,47 proc. mažiau nei nustatyta 2013 m. Specialieji poreikiai yra nustatomi asmenims ir teisės aktų nustatyta tvarka tenkinami, neatsižvelgiant į jų amžių, neįgalumo ar darbingumo lygį.

Specialiųjų poreikių nustatymas

9 lentelė

Poreikio lygio pavadinimas	2013 m.	2014 m.	2015 m. I pusmetis
Didelių spec. poreikių lygis	513	270	179
Vidutinių spec. poreikių lygis	212	170	65
Nedidelių spec. poreikių lygis	3	8	2
Iš viso	728	448	246

Alytaus miesto savivaldybė aktyviai dalyvauja įgyvendinant Būsto (aplinkos) pritaikymo neįgaliesiems programą, kurios tikslas – pritaikyti būstą (aplinką) neįgaliajam asmeniui pagal jo poreikius, kad asmuo galėtų gyventi savarankišką ir visavertį gyvenimą, sėkmingai integruotąsi į visuomenę.

Būsto pritaikymas

10 lentelė

	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur
Gauta prašymų	19	13	20

Pritaikyta būstų	4	6	20
Valstybės biudžeto lėšos	39,80	40,20	17,88
Savivaldybės biudžeto lėšos	11,20	19,79	30,11
Bendros lėšos	51	59,99	47,99
Vidutinė būsto pritaikymo kaina	12,75	9,99	2,40

Alytaus miesto savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų priemonių planas, patvirtintas Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2015-05-28 sprendimu Nr. T-158.

Priemonių planas

11 lentelė

Tikslas – organizuoti ir teikti socialines paslaugas įvairioms žmonių socialinėms grupėms				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos tūkst. Eur ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Teikti socialines paslaugas senyvo amžiaus, suaugusiems asmenims bei vaikams su negalia ir vykdyti jų integraciją į visuomenę	Teikti socialines paslaugas VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centre	140494 Eur – savivaldybės lėšos, 208526 Eur – lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms vykdyti, 290 Eur – įstaigos veiklos pajamos, 50249 Eur kiti finansavimo šaltiniai	Socialinės paramos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centre planuojama teikti socialines paslaugas: dienos socialinės globos paslaugas institucijoje – 37 asmenims; dienos socialinės globos paslaugas namuose – 44 asmenims; pagalbos namuose – 37 asmenims; 20 socialinės rizikos šeimų vaikams teikti socialinių įgūdžių ugdymo, laisvalaikio užimtumo paslaugas vaikų dienos centre.
		138438 Eur – savivaldybės lėšos, 37651 Eur – lėšos valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms vykdyti, 112836 Eur – kiti finansavimo šaltiniai	Socialinės paramos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos	VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centre planuojama teikti ilgalaikės globos paslaugas 39 asmenims.

	<p>Teikti socialines paslaugas VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centre</p> <p>Teikti integralios pagalbos paslaugą VšĮ Alytaus poliklinikoje</p> <p>Teikti ilgalaikės socialinės globos paslaugas asmenims su sunkia negalia</p> <p>Finansuoti ir</p>	<p>55027 Eur – lėšos valstybinėms savivaldybei) funkcijoms vykdyti</p> <p>17601,6 Eur – savivaldybės lėšos,</p> <p>141205 Eur – lėšos valstybinėms savivaldybei) funkcijoms vykdyti</p> <p>24618 Eur – savivaldybės lėšos</p> <p>10108 Eur – savivaldybės lėšos,</p> <p>17884,7 Eur – valstybės biudžeto lėšos</p> <p>8091 Eur –savivaldybės lėšos,</p> <p>85355 Eur – valstybės biudžeto lėšos</p>	<p>Socialinės paramos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos</p> <p>Socialinės paramos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos</p> <p>Socialinės paramos skyrius, socialinių paslaugų įstaigos</p> <p>Socialinės paramos skyrius</p> <p>Socialinės paramos</p>	<p>VšĮ Alytaus poliklinikoje planuojama teikti integralios pagalbos paslaugą 22 asmenims</p> <p>Planuojamas ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavėjų skaičius kitų savivaldybių globos įstaigose – 29 asmenys</p> <p>Planuojama finansuoti 6 projektus iš</p>
--	---	---	---	---

	<p>įgyvendinti socialinių paslaugų projektus</p> <p>Įgyvendinti Būsto pritaikymo neįgaliesiems programą savivaldybėje</p> <p>Finansuoti ir įgyvendinti socialinės reabilitacijos paslaugų suaugusiems asmenims su negalia bendruomenėje projektus</p>		skyrius	<p>savivaldybės biudžeto lėšų</p> <p>Planuojama pritaikyti 8 būstus asmenims su negalia</p> <p>Planuojama finansuoti 15 projektų iš savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų</p>
--	---	--	---------	---

Alytaus miesto negalios strategijos priemonių planas parengtas vadovaujantis Europos strategijos dėl negalios 2010–2020 m. principais:

1. Prieinamumas – siekti pašalinti viešosios infrastruktūros kliūtis, su kuriomis susiduria neįgalieji, pritaikant pastatų, gatvių, šaligatvių, transporto priemonių, informacijos prieinamumą.
2. Dalyvavimas – teisė pasirinkti kur ir kaip gyventi, pilnavertė galimybė dalyvauti kultūros, poilsio, sporto ir kitoje veikloje.
3. Lygybė – lygių galimybių principo įtvirtinimas teisės aktuose.
4. Užimtumas – darbo vietų prieinamumo didinimas, profesinio mokymo rėmimas, neįgaliesiems prieigų prie darbo vietų gerinimas.
5. Švietimas ir mokymasis visą gyvenimą – integruoto švietimo skatinimas mokyklose, profesinio rengimo centruose, kvalifikacijos kėlimo institucijose.
6. Socialinė apsauga ir socialinė įtrauktis – didinti finansavimą skurdo mažinimo programų įgyvendinimui, paramos neįgaliesiems projektams, socialiniam būstui įsigyti ir pritaikyti.
7. Sveikata – plėsti reabilitacijos, prevencinės priežiūros paslaugas neįgaliesiems.

PRIEMONIŲ PLANAS

Eil.Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Lėšos, iš viso Eur			Atsakinga institucija
		2016 metai	2017 metai	2018 metai	
1.	Tikslas – užtikrinti skirtingas negalias turinčių neįgaliųjų specialiųjų poreikių tenkinimą socialinės integracijos paslaugomis socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo srityse				
1.1.	Uždavinys – plėtoti kompleksiskai teikiamas paslaugas neįgaliesiems ir jų šeimų nariams bendruomenėje				
1.1.1.	Priemonė – teikti socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje				
1.1.1.1.	Integralios pagalbos į namus projektas	84756	84756	84756	VšĮ Alytaus poliklinika
1.1.1.2.	Laikino atokvėpio paslaugos teikimo projektas	0	200000	0	Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namai
1.1.1.3.	Vaikų užimtumo dienos centruose paslaugų plėtros projektas	5000	5000	5000	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras, VšĮ Alytaus miesto bendruomenės centras, LPF SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija
1.1.1.4.	Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems projektų įgyvendinimas	35000	35000	40000	Socialinės paramos skyrius, NVO
1.1.1.5.	Socialinių projektų įgyvendinimas	54000	45000	50000	Socialinės paramos skyrius, NVO
1.1.1.6.	Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų įgyvendinimas	15000	15000	20000	Socialinės paramos skyrius, NVO
1.1.1.7.	Neįgaliųjų dienos centro paslaugų plėtros vaikams ir suaugusiems projektas	4000	4000	4000	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi Kūdikių namai
1.1.1.8.	Neįgaliųjų įdarbinimo ir užimtumo centro paslaugų plėtros projektas	0	200000	30000	Dailiųjų amatų mokykla Socialinės paramos skyrius

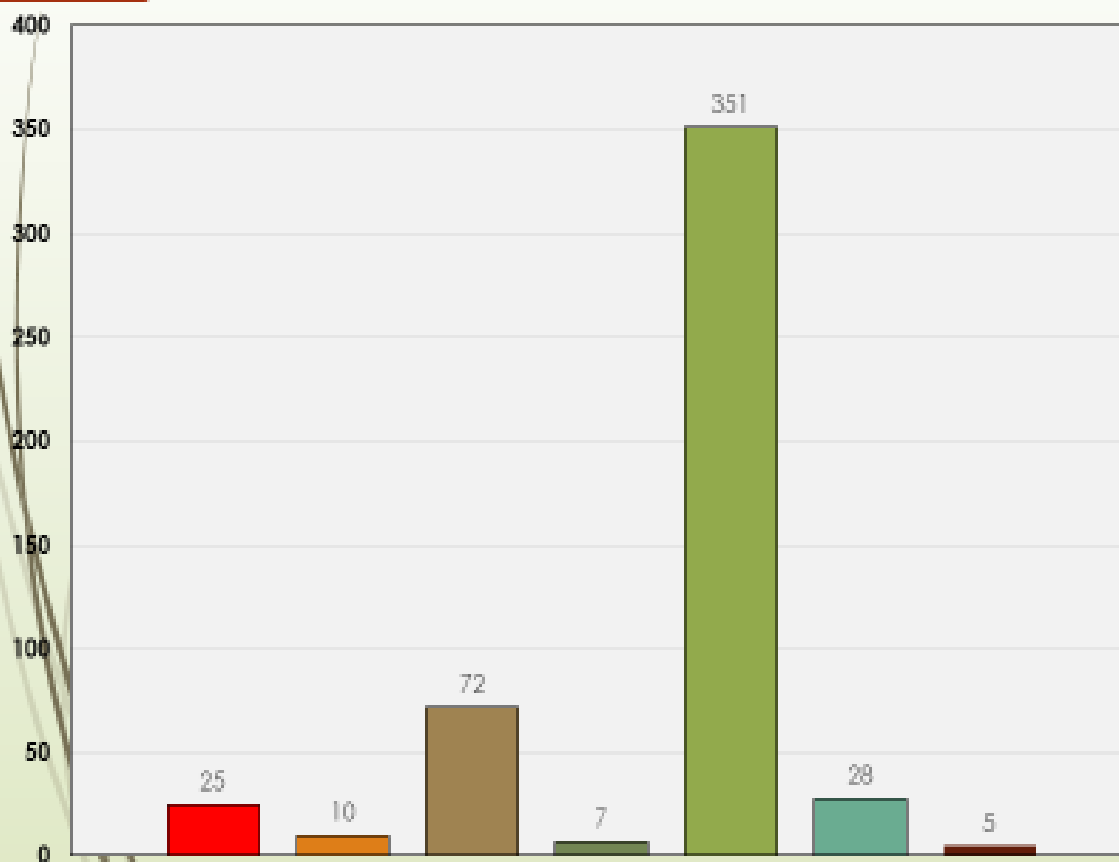
1.1.1.9.	Pertvarkos plano likusiems be tėvų globos vaikams perėjimo nuo institucinės globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje įgyvendinimo projektas	1000	1000	1000	Alytaus miesto savivaldybė BĮ Alytaus vaikų globos namai Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namai
1.1.2.	Priemonė – teikti neįgaliesiems kokybiškas pavėžėjimo paslaugas savivaldybių teritorijose				
1.1.2.1.	Projektas – gerinti viešojo transporto paslaugų teikimą, pritaikant jį neįgaliųjų poreikiams	10000	10000	20000	Miesto ūkio skyrius, privatūs vežėjai
1.1.3.	Priemonė – organizuoti mokymus sveikos gyvensenos temomis ir užtikrinti švietimo paslaugų kokybę				
1.1.3.1.	Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programos įgyvendinimo projektas	5000	5000	5000	Visuomenės sveikatos biuras
1.1.3.2.	Stipendijos studijuojantiems neįgaliesiems studentams projektas	2000	2000	2000	Alytaus miesto savivaldybė
1.1.3.3.	Gestų kalbos paslaugų užtikrinimo mokyklose ir kolegijoje projektas	2000	2000	2000	Gestų kalbos vertėjų centras
1.1.3.4.	Informacinės ir fizinės aplinkos sukūrimo Alytaus miesto švietimo įstaigose projektas	7000	7000	7000	Alytaus miesto švietimo įstaigos
1.1.3.5.	Informacinių leidinių leidybos, pritaikant skirtingas negalias turintiems asmenims, projektas	1000	1000	1000	Socialinės paramos skyrius, NVO
1.1.3.6.	Šeimos konsultavimo krizinio nėštumo metu projektas	2000	2000	2000	Alytaus miesto bendruomenės centras VšĮ Krizinio nėštumo centras
1.1.3.7.	Vaiko savarankiško gyvenimo įgūdžių edukacinių programų įgyvendinimo projektas	1000	1000	1000	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras, VšĮ Alytaus miesto bendruomenės centras, LPF SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija
1.2.	Uždavinys – gerinti viešosios infrastruktūros prieinamumą				
1.2.1.	Priemonė – pritaikyti būstą ir gyvenamąją aplinką				

1.2.1.1.	Savarankiško (grupinio) gyvenimo namų įkūrimo projektas	100000	100000	200000	Socialinės paramos skyrius Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namai
1.2.1.2.	Socialinės rehabilitacijos centro priklausomybės ligomis sergantiems asmenims steigimo projektas	0	0	500000	Putinų darželio patalpose
1.2.1.3.	Vaikų ir jaunimo psichikos dienos centro įkūrimo projektas	0	50000	50000	VšĮ Alytaus poliklinika
1.2.1.4.	Būsto pritaikymo neįgaliesiems programos įgyvendinimo projektas	22000	23000	24000	Socialinės paramos skyrius
1.2.1.5.	Alytaus Dzūkijos pagrindinės mokyklos išorės ir vidaus renovavimo darbų projektas	0	337500	337500	Alytaus Dzūkijos pagrindinė mokykla
1.2.1.6.	Informacijos Brailio raštu, laiptų ir stiklinių durų ženklavimo viešuosiuose pastatuose projektas	1000	1000	1000	NVO, VšĮ Alytaus poliklinika, savivaldybės administracija
1.2.1.7.	VšĮ Alytaus medicininės rehabilitacijos ir sporto centro rekonstrukcijos darbų projektas	0	650000	750000	VšĮ Alytaus medicininės rehabilitacijos ir sporto centras
1.2.1.8.	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centro aplinkos pritaikymo ir centro lankytojų socialinių įgūdžių ugdymo projektas	5000	20000	10000	VšĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centras
1.2.1.9.	Socialinių paslaugų plėtros BĮ Alytaus nakvynės namuose projektas	15000	600000	700000	BĮ Alytaus nakvynės namai
1.2.1.10.	Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros skyriaus (Topolių g. 21) aplinkos pritaikymo projektas	13380	0	0	Alytaus miesto savivaldybės administracija
1.2.1.11.	Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos Vidzgirio filialo (Volungės g. 25) aplinkos pritaikymo projektas	13400	0	0	Alytaus miesto savivaldybės administracija
1.2.1.12.	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Alytaus skyriaus aplinkos pritaikymo (ramos įrengimo) projektas	10000	0	0	Socialinės paramos skyrius
1.2.1.13.	Jaunimo centro aplinkos pritaikymo (keltuvo įrengimo) projektas	10000	0	0	Jaunimo centras
1.2.1.14.	Dailės mokyklos aplinkos pritaikymo projektas	15000	15000	0	Dailės mokykla
1.2.1.15.	Muzikos mokyklos aplinkos pritaikymo projektas	10000	10000	0	Muzikos mokykla

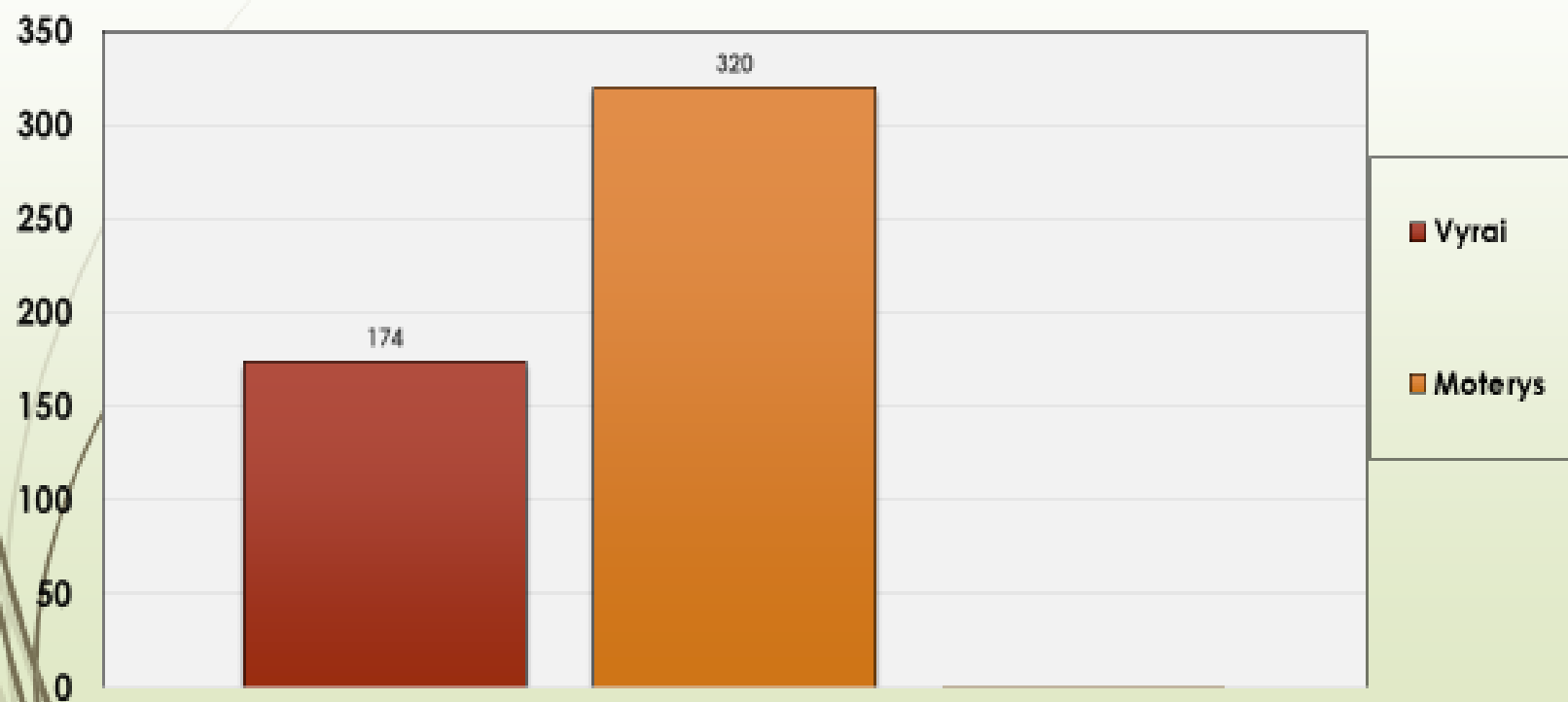
**APKLAUSOS RENGIAMAI
ALYTAUS MIESTO NEGALIOS
STRATEGIJAI REZULTATAI**

SOCIALINIS STATUSAS

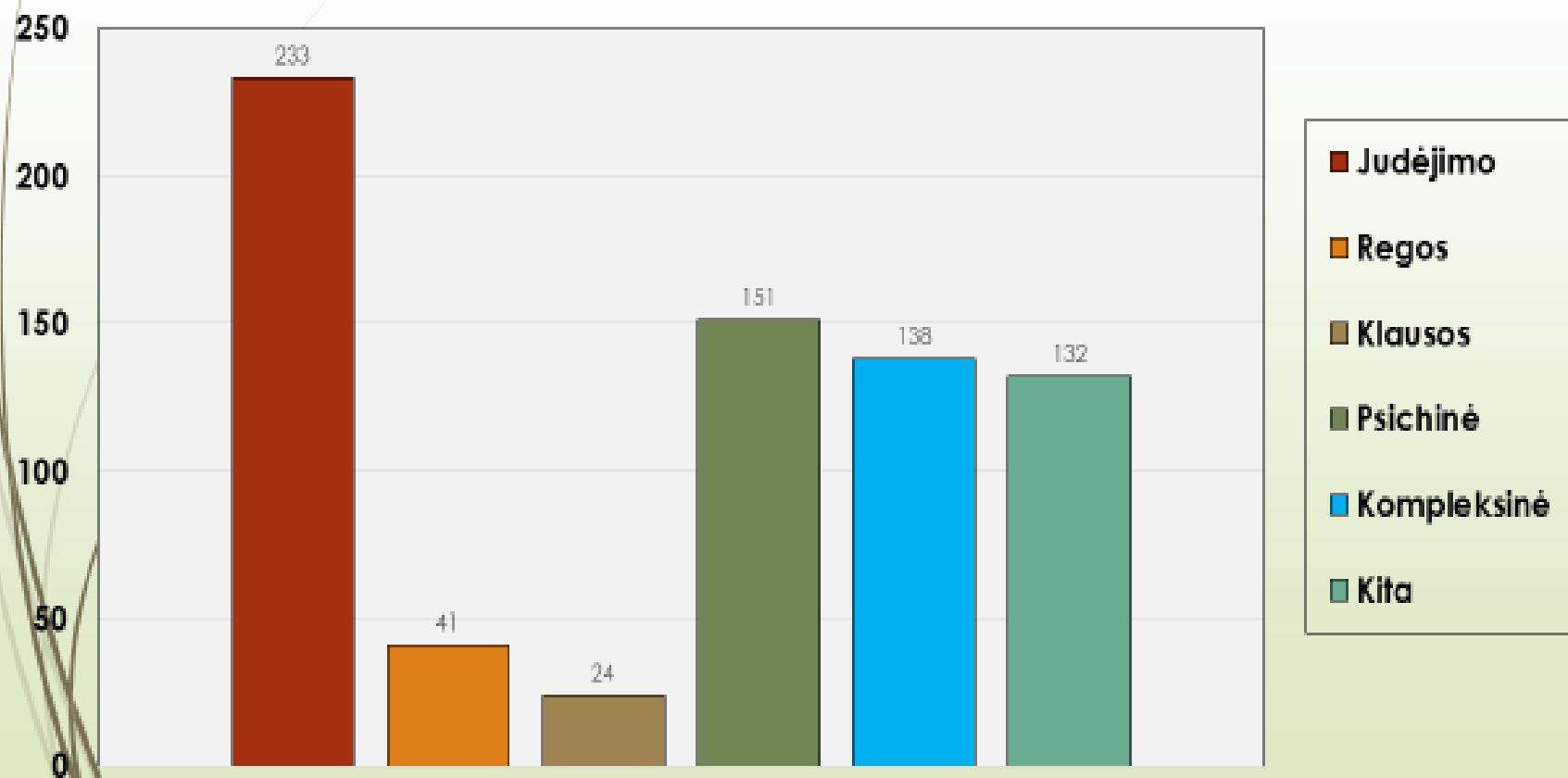

- Vaikas, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis
- Vaikas, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis
- Darbingo amžiaus asmuo, pripažintas nedarbingu (0 – 25 proc.)
- Darbingo amžiaus asmuo, pripažintas iš dalies darbingu (30 – 40 proc.)
- Senatvės pensinio amžiaus asmuo, turintis nuolatinės slaugos poreikį
- Senatvės pensinio amžiaus asmuo, turintis nuolatinės priežiūros poreikį
- Senatvės amžiaus asmuo, kuriam poreikiai nėra nustatyti

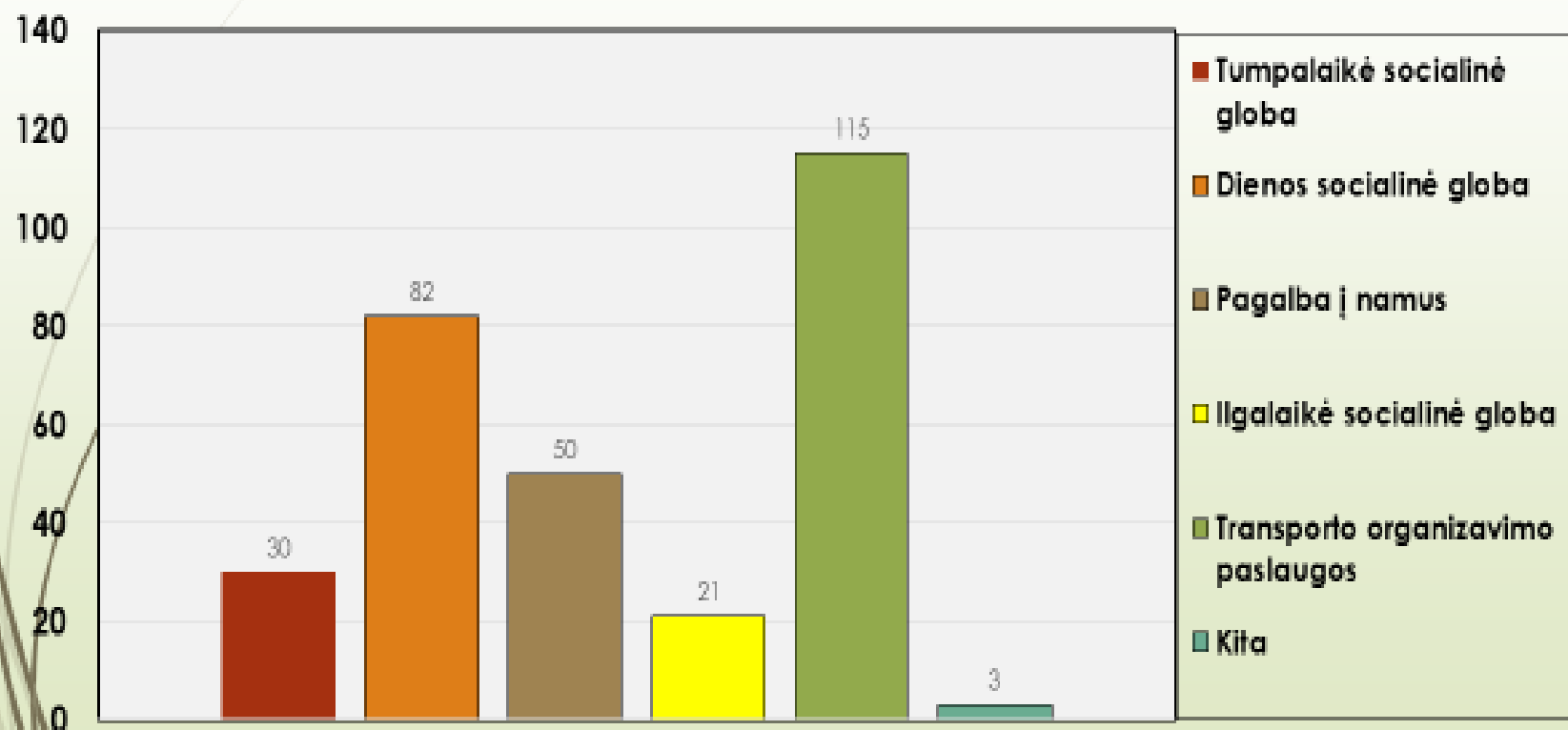
Neįgaliojo lytis

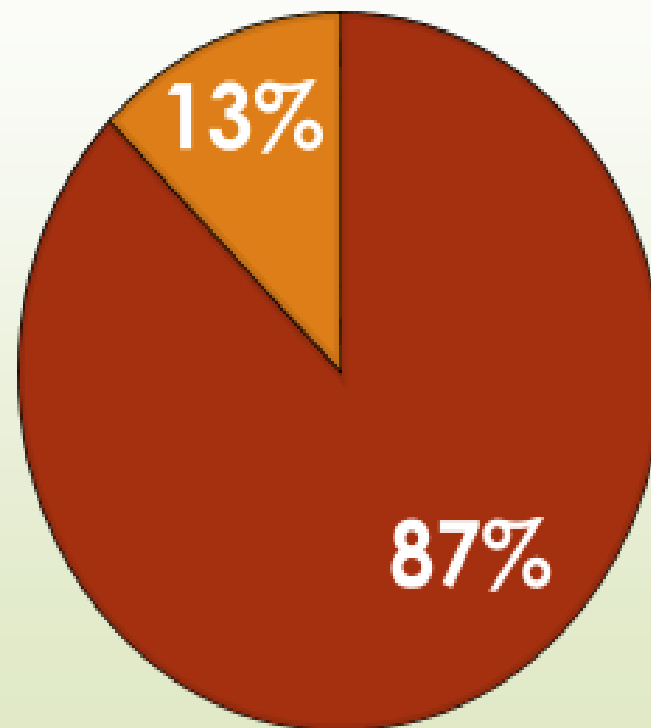
Negalios rūšis

Reikalingos socialinės paslaugos

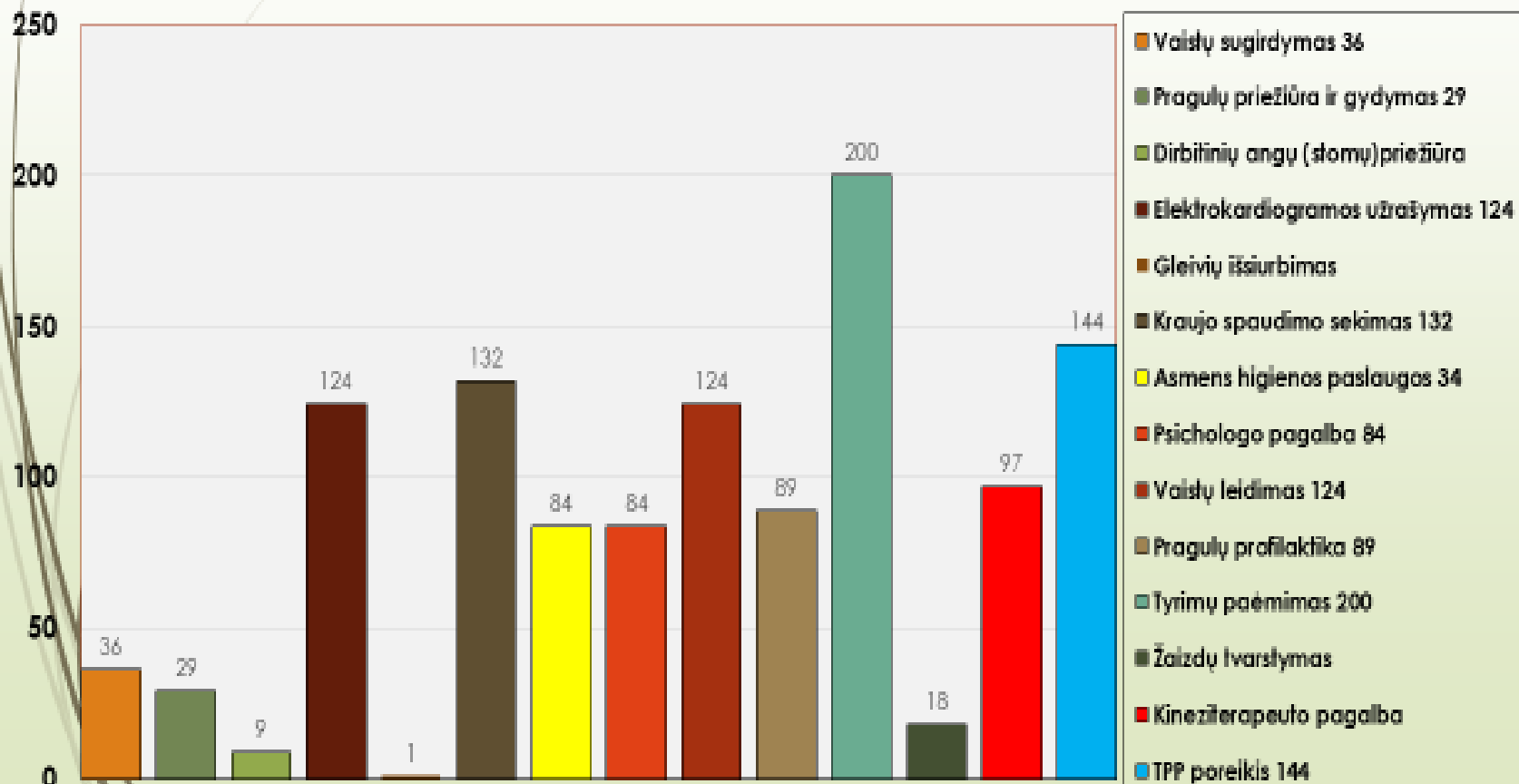
Socialinę pagalbą teikia

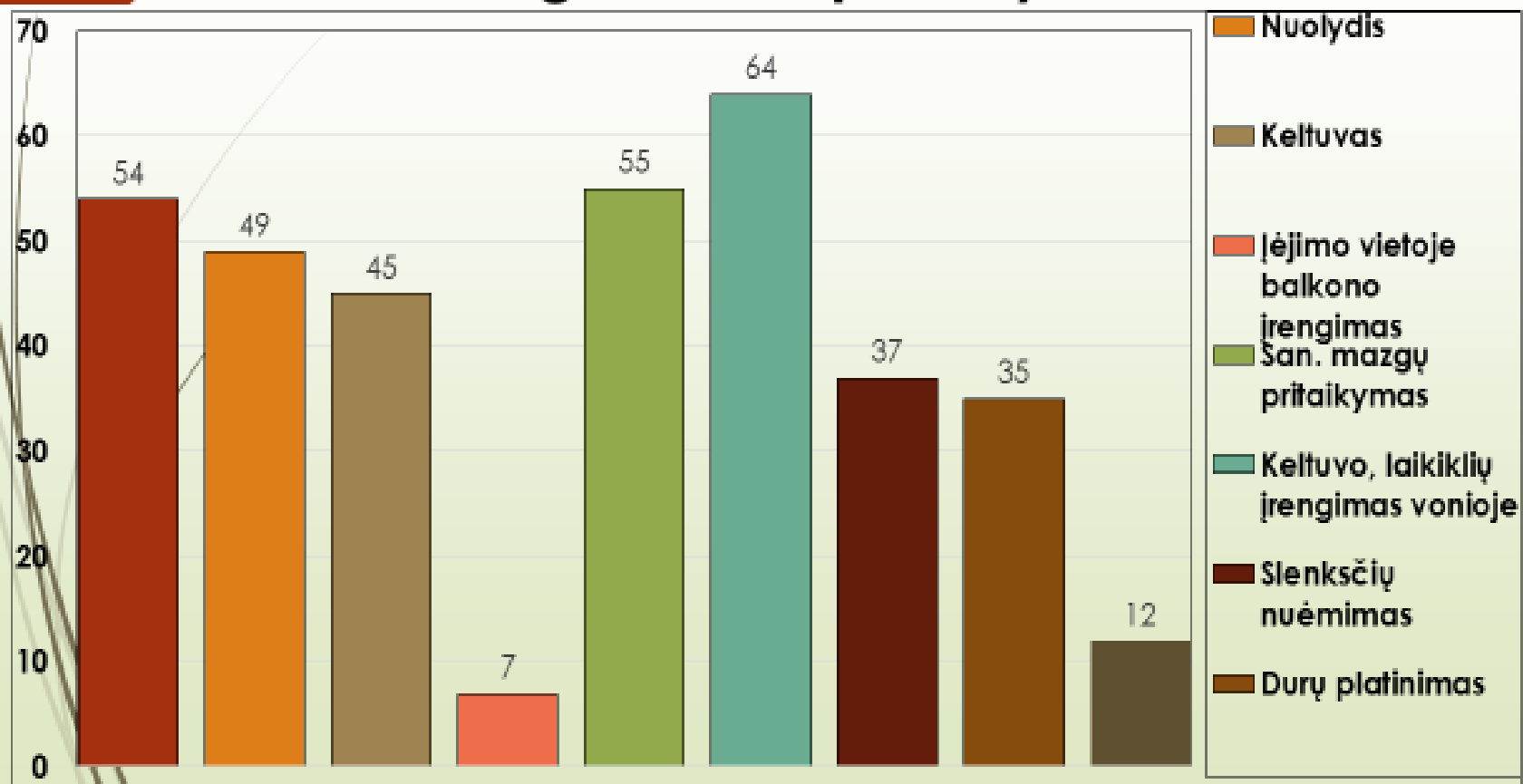
■ Šeimos nariai

■ Ne šeimos nariai

Medicininis paslaugų ir techninių pagalbos priemonių poreikis

Reikalingas būsto pritaikymas

Informacijos gavimo būdai

ŠEIMOS GYDYTOJO PAGALBA	325
SOCIALINIO DARBUOTOJO PAGALBA	133
INTERNETU	99
TV + RADIJAS	96
SRAUDA	94
KITA	16

